



Kursplan

Fakultetsnämnden för hälsa, socialt arbete och beteendevetenskap
Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap

NF110L Natur, friluftsliv och lärande i förskola och förskoleklass I,
30 högskolepoäng

Nature, outdoor education and learning in preschool and preschool
class I, 30 credits

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GIN

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för pedagogik, psykologi och
idrottsvetenskap 2010-11-05

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2011

Förkunskaper

Engelska B, Matematik A, Samhällskunskap A, Svenska B/Svenska 2B.

Förväntade studieresultat

Kursen utgör första delen av inriktningen Natur, friluftsliv och lärande i förskola och
förskoleklass och syftar till att utbilda lärare för dessa verksamheter.

Delkurs 1: Förskolans och förskoleklassens pedagogiska praktik, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- visa förståelse för förskolans och förskoleklassens historiska framväxt utifrån tidigare forskning
- kritiskt förhålla sig till förskolans och förskoleklassens uppdrag och placering i utbildningssystemet utifrån tidigare forskning
- redogöra för lärares profession i förskola och förskoleklass i förhållande till andra lärarprofessioner
- redogöra teoretiskt för modern barndom
- visa grundläggande kunskap om barns naturvetenskapliga begreppsbyggnad

Delkurs 2: Naturkunskap, 15 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- namnge vanligt förekommande växter och djur samt redogöra för deras krav på livsmiljö och livscyklar

- redogöra för grundläggande ekologi och uppvisa grundläggande kunskap om människans livsvillkor
- planera och genomföra exkursioner i olika naturtyper för förskola och förskoleklass
- redogöra för landskapets uppbyggnad utifrån geologiska begrepp
- tillämpa IT som pedagogiskt verktyg

Delkurs 3: Friluftsliv - utomhuspedagogik, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- redogöra för naturens betydelse för barns hälsa, motorik, levnadsvanor och välbefinnande
- utifrån årstidsbundet friluftsliv tydliggöra upplevelsens betydelse för lärande inom området friluftsliv.
- applicera ett utomhuspedagogiskt perspektiv på undervisning där lärandet flyttas ut till samhällsliv, natur- och kulturlandskap
- tillämpa IT som pedagogiskt verktyg

Innehåll

KURSENS INNEHÅLL

PROGRESSIONSLINJER

SPRÅKET SOM REDSKAP

Undervisningen bygger på lärar- och studerande ledda moment där stor vikt läggs vid de studerandes förmåga att använda språket som redskap med tonvikt på det kroppsliga, talade och skrivna språket.

IT OCH LÄRANDE

I delar av kursen ingår IT som ett pedagogiskt och didaktiskt redskap för lärprocessen. Efter avslutad kurs är studenten insatt i olika sätt att använda IT i lärandesituationer.

VETENSKAPLIG PROGRESSION

Kursen genomsyras av ett vetenskapligt förhållningssätt och de studerande lär sig hantera olika forskningsmetodiska angreppssätt i samband med ämnesdidaktiska uppgifter och vetenskapliga rapporter.

LÄRARPROFESSIONEN

Under kursens gång problematiseras lärarprofessionen utifrån styrdokumentet och olika perspektiv.

Delkurs 1 Förskolans och förskoleklassens pedagogiska praktik 7,5 högskolepoäng

Delkursen behandlar förskolans och förskoleklassens pedagogiska praktik, - det nationella samhällsuppdraget och vad uppdraget att arbeta som lärare i förskola och förskoleklass innebär i förhållande till gällande styrdokument. Grundläggande teorier om barns naturvetenskapliga begreppsbyggnad behandlas i relation till förskollärarens uppdrag. Teorier om barn och barndom problematiseras. Innehåll i pedagogisk verksamhet i förskola och förskoleklass behandlas.

Delkurs 2 Naturkunskap 15 högskolepoäng

Delkursen behandlar grundläggande kunskaper gällande artkunskap växter och djur – livsmiljöer och livscyklar hos växter och djur – grundläggande ekologi och människans livsvillkor – landskapets uppbyggnad och utnyttjande – exkursionsmetodik – barns utevistelse och dess betydelse för barns välbefinnande och hälsa – vinterbiologi - fältstudieprojekt.

Delkurs 3 Friluftsliv - Utomhuspedagogik 7,5 högskolepoäng

Delkursen behandlar grundläggande kunskaper gällande årstidsbundet friluftsliv - utomhuspedagogik – barns naturmöten - upplevelsebaserat lärande.

Undervisningsformer

Undervisningen består av praktiska moment, föreläsningar, diskussioner, seminarier, och fältstudier.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. Examinationer sker i form av tentamen, praktiska färdighets prov, seminarier, projektarbeten mm.

För betyget Godkänd krävs att förväntade studieresultat är uppfyllda.

Omtentamen erbjuds inom sex veckor efter ordinarie tentamenstillfälle (inom ramen för ordinarie terminstid). Antal tentamenstillfällen är begränsade till fem (Högskoleförordningen 6 kap 21 §). Antalet VFU-tillfällen är begränsat till två.

Kursvärdering

Kursvärdering genomförs kontinuerligt muntligt och/eller skriftligt under kursens gång. Efter avslutad kurs genomförs en skriftlig kursvärdering. Kursvärderingen sammanställs och arkiveras på institutionen. Resultatet återkopplas till de studenter som gått kursen samt presenteras tillsammans med eventuellt vidtagna åtgärder för studenterna nästa gång kursen ges.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Förskolans och förskoleklassens pedagogiska praktik 7,5 hp

Ackesjö, H. (2010). *Lärarydentiteter i förskoleklass. Berättelser från ett gränsland*. Licentiatavhandling. Göteborg: Göteborgs Universitet, (läggs på Moodle).

Elfström, I., Nilsson, B., Sterner, L. & Wehner-Godée, C. (2008). *Barn och naturvetenskap – upptäcka, utforska, lära*. Stockholm: Liber.

Emilson, A. (2008). *Det önskvärda barnet. Forstan uttryckt i vardagliga kommunikationshandlingar mellan lärare och barn i förskolan*. Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis <http://gupea.ub.gu.se/>

Halldén, G. (2007). *Den moderna barndomen och barns vardagsliv*. Stockholm: Carlssons Bokförlag, (186 s).

Karlsson, M. m.fl. (2006). *Förskoleklassen - ett tionde skolår?* Stockholm: Liber, (170 s).

Pramling Samuelsson, I. & Johansson, E. (2003). *Förskolan - barns första skola!* Lund: Studentlitteratur, (192 s).

Skolverket (2006). *Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet LPO 94*. Stockholm: Fritzes.

Vallberg Roth, AC. (2002). *De yngre barnens läroplanshistoria*. Lund: Studentlitteratur, (180 s).

Dessutom tillkommer vetenskapliga artiklar.

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Naturkunskap 15 hp

Alriksson, C-G. Betzholtz, P-E. (2009). *Ut i Naturen*. Kompendium. Högskolan i

Kalmar, (30 s).

Brugge, B. m fl. (1999). *Friluftslivets pedagogik*. Stockholm. Liber, (262 s).

Lundegård, I. m. fl. (2004). *Utomhusdidaktik*. Lund. Studentlitteratur, (209 s).

Mossberg, B. m fl. (2006). *Svensk Fältflora*. Tangen, Norge: Wahlström & Widstrand, (315 s).

Pleijel, H. (2003). *Ekologiboken*. Göteborg: Göteborgs Universitet, (120 s).

Rapp, A. (2005). *Trädens knoppar*. Växjö. Naturpedagogen Förlag, (43 s).

Sellgren, G. (2005). *Naturpedagogik*. Västerås. Ekelunds förlag, (253 s).

Vetenskapliga artiklar.

Litteraturförteckning Delkurs 3 - Friluftsliv - Utomhuspedagogik 7,5 hp

Brügge, B. m fl. (1999). *Friluftslivets pedagogik*. Stockholm: Liber, (262 s).

Dahlgren, L-O m fl. (1997). *Utomhuspedagogik – boklig bildning och sinnlig erfarenhet*. Linköping: Skapande vetande, (60 s).

Danielsson, T. (2004). *Upplevelsebaserat lärande*. Linköping: CMU, (65 s).

Jagtøien, G L. m fl. (2002). *Motorik, lek och lärande*. Göteborg: Multicare förlag, (244 s).

Lundegård, I. m fl. (2004). *Utomhusdidaktik*. Lund: Studentlitteratur, (209 s).

Naturvårdsverket (2006). *Naturen som kraftkälla*. Stockholm: Edita Västra Aros, (27 s).